

**Информационная справка Аксубаевского муниципального района
о проведенных мероприятиях в рамках Года родных языков и народного единства в
мае 2021 года**

ОО	Всего мероприятий (единиц)	Количество участников (чел.)	Доля от общего количества детей (%)
Аксубаевский	5/122 (в образовательных учреждениях)	3370	100

ОО	Чараның исеме/Наименование мероприятия	Катнашуч ылар саны/Кол ичество участнико в	Чара турында мәгълүмат/Информация о мероприятии
Аксубаевский	«Тотальный диктант по чувашскому языку»	269	<p>30 апреля 2021 года на базе 11 школ района прошла образовательная акция «Тотальный диктант» по чувашскому языку, посвященная Дню чувашского языка и 150-летию новой чувашской письменности. В акции приняли участие 269 человек, среди которых были школьники, руководители образовательных организаций, педагоги и родители. Взрослые и дети писали диктант под диктовку высокопрофессиональных учителей чувашского языка и литературы. Диктант можно было написать дома, на работе, в школе и в других местах, где есть компьютер и Интернет.</p> <p>2021нче елның 30 нчы апрелендә районның 11 мәктәбе базасында чуаш теле буенча «Тоталь диктант», чуаш теле көненә һәм яңа чуаш язуының 150 еллыгына багышланган, белем бирү акциясе узды.</p> <p>Акциядә 269 кеше: укучылар, белем бирү оешмалары җитәкчеләре, укытучылар, ата-аналар, төрле өлкәдә эшләүче кешеләр катнашты. Өлкәннәргә һәм балаларга диктантны чуаш теле һәм әдәбияты укытучылары яздырды. Диктантны,</p>

			компьютер һәм Интернет булган урыннарда, өйдә, эштә, мәктәптә һәм башка урыннарда, язарга мөмкин иде.
Аксубаевский	Книжные выставки в образовательных организациях Аксубаевского муниципального района, посвященные Году родных языков и народного единства		В образовательных организациях Аксубаевского района выставки книг в рамках Года родных языков и народного единства прошли в 22 школьных библиотеках.
Аксубаевский	Конкурс «Мой родной язык», посвященный творчеству чувашского народного поэта Николая Ивановича Полорусова-Шелеби	70	<p>Конкурс «Мой родной язык», посвященный творчеству чувашского народного поэта Николая Ивановича Полорусова-Шелеби</p> <p>На базе МБОУ «Старотимошкинская СОШ» проводился конкурс «Мой родной язык», посвященный творчеству чувашского народного поэта Николая Ивановича Полорусова-Шелеби. Представители чувашских школ Аксубаевского муниципального района собрались в Старом Тимошкино показать свой талант, мастерство, умение преподнести произведения знаменитого народного поэта. Учащиеся и учителя, участвующие в мероприятии, были в чувашских национальных костюмах.</p> <p>В теплой дружеской обстановке прошла встреча с чувашским писателем-земляком Владимиром Леонтьевичем Левуковым. Он читал свои стихи, играл на гармонии и исполнял песни. Подарил школьной библиотеке свои книги. На мероприятие были приглашены ветераны педагогического труда Харитонova Нина Федотовна, Красильникова Ольга Егоровна, Расчислова Нина Михайловна и Глава Старотимошкинского сельского поселения Мулеева Полина Анатольевна.</p> <p>Мероприятие состоялся из двух частей. В первой части была показана литературно-музыкальная композиция, посвященная жизни и творчеству знаменитого поэта. Далее</p>

			<p>состоялся конкурс чтецов и презентаций о родном языке. Чуаш халык шагыйре Николай Иванович Полорусов-Шелеби ижатына багышланган «Минем туган телем» бэйгесе</p> <p>Иске Тимошкино урта мәктәбе базасында чуваш халык шагыйре Николай Иванович Полорусов-Шелеби ижатына багышланган «Минем туган телем» бэйгесе үткәрелде. Аксубай муниципаль районының чуаш телен өйрәнүче мәктәп укучылары үзләренң талантларын, осталыкларын күрсәттеләр. Алар танылган халык шагыйренң әсәрләрен яттан сөйләделәр, өзекләрне сәхнәләштереп күрсәттеләр. Чарада катнашучы укучылар, укытучылар чуаш милли киёмнәреннән иде.</p> <p>Чуаш язучысы Владимир Леонтьевич Левуков белән очрашу жылы дустанә шартларда узды. Ул үзенң шигырьләрен укыды, гармунда уйнап жыр башкарды. Мәктәп китапханәсенә китапларын бүләк итте. Чарага педагогик хезмәт ветераннары Харитоновна Нина Федотовна, Красильникова Ольга Егоровна, Расчислова Нина Михайловна, Иске Тимошкино авыл жирлегә башлыгы Мулеева Полина Анатольевна да чакырылган иде.</p> <p>Чара ике өлештән торды. Беренче өлешендә танылган шагыйрьнең тормыш юлы һәм ижатына багышланган әдәби-музыкаль композиция күрсәтелде. Аннары туган тел турында шигырь укучылар һәм презентацияләр бэйгесе булды.</p>
Аксубаевский	Конкурс чтецов произведений классиков чувашской литературы «Сын чувашский, дай голос свой»	60	20 мая 2021 года в МБОУ «Староильдеряковская СОШ» прошло мероприятие «Сын чувашский, дай голос свой», посвященный Году родных языков. Основными целями мероприятия явились стремление развивать у детей интерес к языкам и желание общаться на родном языке,

		<p>воспитывать уважение и любовь к родному языку, способствовать формированию бережного отношения к историческому наследию и культурным традициям народа.</p> <p>Мероприятие началось с приёма гостей у здания школы. Учащиеся в национальных костюмах поприветствовали гостей и прочитали стихи о родном крае.</p> <p>Ведущие пригласили всех в школьную библиотеку, где познакомили гостей с нашими земляками - поэтами и писателями (Анатолий Дмитриевич Ефимов - Хмыт, Геннадий Лаврентьевич Якимов – Пиляк, Михаил Краснов – Таркӑн).</p> <p>Учащиеся краеведческого кружка рассказали о земляках – участниках войны.</p> <p>Показывали мастер-классы: «Чувашская вышивка», «Чувашские сувениры», в которых учащиеся продемонстрировали умения вышивать и расписывать ложки в чувашском орнаменте, рассказывали об истории чувашской вышивки.</p> <p>Участники конкурса читали произведения классиков чувашской литературы. Внимание уделялось не только формальному знанию текста стихотворения, а также манере чтения (мимике, жестам) и художественному оформлению.</p> <p>Чуаш эдэбияты классиклары эсэрлэрен уку бӑйгсе.</p> <p>2021 нче елның 20 нче маенда «Иске Ильдеряк урта гомуми белем бирү мәктәбе»ндә Туган тел һәм халыклар бердәмлеге елына багышланган «Чуаш улы, үз тавышыңны бир» дип исемлэнгән кичә узды. Чараның төп максаты-балаларда телләргә карата кызыксыну уяту, туган телдә аралашу теләге, туган телгә хөрмәт һәм мэхәббәт тәрбияләү, тарихи мираска һәм халыкның мэдәни</p>
--	--	---

			<p>традицияләренә сакчыл караш формалаштыруга ярдәм итү.</p> <p>Чара кунакларны мәктәп бинасы янында каршы алу белән башланды. Милли киёмнәрдә укучылар кунакларны сәламләделәр һәм туган як турында шигырьләр сөйләделәр.</p> <p>Аннан соң алып баручылар чарада катнашучыларны мәктәп китапханәсенә «Безнең як горуурлыгы» дип аталган экскурсиягә, чакырдылар, анда якташларыбыз - шагыйрьләр һәм язучылар (Анатолий Дмитриевич Ефимов - Хмыт, Геннадий Лаврентьевич Якимов – Пиляк, Михаил Краснов – Таркән) ижаты белән таныштырдылар.</p> <p>Экскурсиядән соң, «Чуаш чигүе», «Чуаш сувенирлары»эшләү һәм ясау буенча мастер-класслар күрсәттеләр, чуаш чигүе тарихы белән таныштырдылар. Чарада катнашучылар чуаш әдәбияты классикларының эсәрләрен сөйләделәр.</p>
Аксубаевский	«Тамчы шоу» интеллектуально - развлекательная игра.	60	<p>17 мая 2021 года в МБОУ «Староибрайкинская СОШ» прошла интеллектуально- развлекательная игра «Тамчы шоу», посвященная Году родных языков. Цель мероприятия: воспитание уважения своего народа, любви к Родине, к народному творчеству, к изучению и сохранению родного языка.</p> <p>В «Тамчы шоу» были приглашены учителя - ветераны Староибрайкинской средней школы Зуферова Р.З. и Тагиров Р. А.</p> <p>Игра прошла в форме популярной детской передачи телеканала ТНВ. В ней приняли участие пятиклассники школы. Учащиеся разделились на 2 команды. Каждая команда придумала название команды (“Жәлил оныклары”, “Тукай оныклары”), определила командиров. В ходе игры участники отгадывали загадки, отвечали на вопросы, расставляли пропущенные буквы в словосочетаниях, узнавали знаменитых личностей по их</p>

		<p>фотографиям , вспоминали стихи поэтов, и среди командиров проводились интересные конкурсы. И конечно же, самый сложный этап - подведение итогов. В итоге победила дружба. Все участники получили подарки.</p> <p>Мероприятие завершилось песней «Туган телем»</p> <p>“Тамчы шоу” интеллектуаль күнел ачу уены</p> <p>2021 нче елның 17 нче маенда “Иске Ибрай урта мәктәбе”ндә Туган тел һәм халыклар бердәмлеге елына багышланган “Тамчы шоу” интеллектуаль күнел ачу уены узды. Чараның төп максаты: балаларда телләргә карата кызыксыну уяту, туган телдә аралашу теләге, туган телгә хөрмәт һәм мэхәббәт тәрбияләү, тарихи мираска һәм халыкның мәдәни традицияләренә сакчыл караш формалаштыруга ярдәм итү.</p> <p>“Тамчы шоу” интеллектуаль күнел ачу уенына мәктәбебездә балаларга белем һәм тәрбия бирүдә бар көчләрен куйган, ветеран укытучылар - Зөфәрова Р.З., Тагиров Р. Ә. чакырылган иде.</p> <p>“Тамчы шоу” интеллектуаль күнел ачу уены балалар өчен ТНВ каналында үткәрелә торган тапшыру формасында үтте. Анда бишенче сыйныф укучылары катнашты. Укучылар ике командага бүленеп, үзлрнен команда исемнәрен уйладылар. (Жәлил оныклары, Тукай оныклары) һәм командирларын билгеләделәр. Уен барышында укучылар татар теленә һәм аның шәхесләренә багышланган сораулар бирелде, сүзтезмәләрдә төшеп калган хәрәфләрне куйдылар, фотосурәтләр буенча бөек шәхесләренә танып белделәр, татар шагыйрьләренә шигырьләрен искә алдылар һәм командирлар арасында да кызыклы ярыш оештырылды.</p> <p>“Тамчы шоу” интеллектуаль күнел ачу уены “Туган телем” дип аталган жыр белән төгәлләнде.</p>
--	--	--

Аксубаевский	Финал VI районного историко-обществоведческого турнира	60	<p>В МБОУ «Аксубаевская СОШ №2» состоялась финальная игра VI районного историко-обществоведческого турнира, посвященная Году родных языков и народного единства. В финале приняли участие 6 команд – победителей зональных отборочных этапов.</p> <p>Турнир состоял из девяти туров. Ученики выполняли задания и отвечали на вопросы, связанные с историей Древнего мира, Средних веков и историей России и истории Татарстана.</p> <p>VI район тарихи-ижтимагый турнир финалы 18 май көнне 2 нче Аксубай урта мәктәбенең актлар залында Туган телләр һәм Халыклар бердәмлеге елына багышланган VI район тарихи-ижтимагый турнирының финал уены узды. Финалда зона сайлап алу этапларында жиңгән 6 команда катнашты.</p> <p>Турнир тугыз турдан торды. Укучылар Урта гасырлар тарихы һәм Россия һәм Татарстан тарихы белән бәйле сорауларга җавап бирделәр.</p>
--------------	--	----	---